

Aparatura pro baskytaru

AMPEG PORTAFLEX

PF-500 + PF-115HE & PF-210HE



Petr Los; los@music-store.cz

Hraní v „opravdové“ kapele s sebou přináší nutnost být majitelem alespoň trochu „opravdového“ a především výkonného aparátu. Takový aparát musí mít v první řadě určitý výkon, který zaručí, že hudebníkův přínos do společného souznění kapely nejen nezmizí v záplavě kytar a bicích nástrojů, ale navíc „něčím“ přispěje a podpoří celkový zvuk. Řeč je samozřejmě o hráči na baskytaru.

i Ampeg PF-500 (+PF115/210 HE)

■ **Doporučené ceny:** 9 777,- Kč (zesilovač) 9 777,- Kč (PF-115HE); 9 777,- Kč (PF-210HE)

■ **Distributor:** HN Houdek

Divadelní 1, 301 21 Plzeň

Tel.: 377-223-504

prodejna@houdek.cz, www.houdek.cz

■ **www.ampeg.com**

DNES snad již všichni pokusitelé hudební múzy s rockovým nádechem vědí, že basa (lidově řečeno) tvrdí muziku a bez ní je zvuk kapely tenoučký, bez tlaku a náboje. Padesátiwattové tranzistorové kombo stačí možná na přehrávání povinných etud do ZUŠ či na veselé prázdninové hospodské pohrávání s trampskými přáteli. Tam basová linka písne „Až ztichnou bílé skály“ nemusí nutně rozevládat nohavice spolustolovníků, natož aby měla na svědomí vibrace okeních tabulí. Rozhodně se však takový výkon neprosadí v kapele, kde dva kytaristé mají též padesátiwattové (ale celolampové) aparáty se dvěma dvanáctipalcovými reproduktory a bubeník je řezník krása pohledět. Basista zde musí mít značnou převahu – a to jak ve „wattážích“, tak v ploše, kterou se zvuk šíří do prostoru. (Vždy se pousměji nad „přehrávači“ podivného původu, u kterých je udáván výkon 250 wattů a přitom mají přinejlepším dvoupalcové „repráčky“.) Dalším neméně důležitým momentem je kvalita a čistota produkovaného basového zvuku. Zde již hraje své role konstrukce, použité komponenty a reproduktory celého zvukového řetězce.

Na trhu se dnes setkáváme s několika desítkami „megavýrobců“ i malovýrobců basových aparátů a boxů a výběr toho pravého nejednou zamotá zákazníkovi hlavu. Nicméně, pokud sáhne mezi ty nejlepší, respektive nejvíce osvědčené, rozhodně by neměl udělat chybu. Podle mého názoru (daného dlouholetými zkušenostmi hráče na baskytaru a studiového zvukaře)

patří mezi pomyslný „top 5“ výrobců basových aparátů i americká firma Ampeg. Jejím stacku série Portaflex také náleží toto prázdninové baskytarové povídání...

PORTABLE FRONT

Ampegovský stack je tvořen třemi hlavními komponenty. Prvním z nich a zároveň srdcem celého basového komplexu je samozřejmě zesilovač. Tento přes veškerou svou subtilnost až titěrnost disponuje naprosto plnohodnotným basovým výkonem 300 W/8 Ohmů nebo 500 W/4 Ohmy. Pětikilogramový zesilovač s takovým výkonem je opravdu velmi „cool“ (tedy pokud z nějakého důvodu nepotřebujete mít za sebou třicetikilogramovou hlavu s obrovskými trafly).

O tom, že zmenšování a ubírání hmoty dorazilo i do konstrukce basových aparátů, již nějakou tu dobu víme. Přesto, znátele alespoň trochu aparátů Ampeg, jistě víte, že tato firma umí vyrobit po čertech velkou a masivní skříň. Zesilovač Portaflex PF-500 má ovšem za úkol být nejen velice výkonným, ale také nadstandardně mobilním aparátem. Zesilovač je celokovový, s přední stranou s ovládacími prvky zkosenou k hudebníkovi. Snadné přenášení a zároveň ochranu knobů při nechtěném pádu zaručují dvě kovová madla vybíhající dopředu.

Po zapnutí se uprostřed přístroje rozsvítí elegantní fialový proužek, který částečně umožňuje hudebníkovi orientaci v úplné tmě. Preamp je konstrukce Dual JFET. Zesilovač disponuje též čtyřmi protis-



kluzovými gumovými špunty, skrz které je možné protáhnout šrouby a zesilovač přišroubovat k vrchní desce boxu. Zcela nalevo se nachází 1/4" jacková zdířka pro připojení nástroje. Umožňuje připojit jak aktivní, tak pasivní nástroj. Následují dvě tlačítka. Horní Mute deaktivuje vstup a umožňuje v klidu vyměnit nástroj bez neustálého kroucení funkcí Volume. „Zamutovaný“ vstup signalizuje červená LED. Kromě této funkce však k jejímu problikávání dochází i při přebuzení aparátu vlivem nadměrného užití korekcí, či přílišného vybuzení funkcí Gain. V obou případech je možné pomocí spodního tlačítka -15 dB úroveň signálu skokově zredukovat.

Prvním otočným potenciometrem je Compression. Obecně platí, že tato funkce je dobrý sluha, ale špatný pán. Pokud se u složitějších kompresorů někomu utrhne ruka, může být výsledný zvuk hodně podivný. Konstrukteři s tímto jakoby počítají a proto jsou kompresory u nástrojových aparátů většinou lehce ovladatelné pomocí jednoho knoflíku. Ten v sobě sdružuje jak funkci threshold, tak ratio i časové konstanty. Náš kompresor komprimuje od 1:1 až do 10:1. V této krajní poloze se jedná již jednoznačně o limitaci signálu. Přiřazená LED kompresoru informuje o aktivitě atenuace signálu. Další otočný potenciometr je Gain. Uživatel jím volí úroveň vybuzení preampu. Následují dvě tlačítka (designově stejná jako u předcházející dvojice Mute a -15 dB). Výrobce je nazývá Ultra Hi a Ultra Low. Jsou to v podstatě jakési „tvarovače“ ekvalizační křivky. U jiných aparátů mívá tato funkce název Shape. Ultra Hi přidává frekvenci 8 kHz o +9 dB a Ultra Low 40 Hz o +2dB a zároveň zeslabuje frekvenci 500 Hz o -10 dB. Zbavuje zvuk nástroje středové frekvence a přitlačí na spodních basech. Equalizer je tvořen čtyřmi otočnými potenciometry se semiparametrickým nastavením středů.

Bass pracuje na 40 Hz, +/-12 dB, Midrange disponuje pěti pevně nastavenými frekvencemi (220 Hz, 450 Hz, 800 Hz, 1.6 kHz, 3 kHz) s nastavením +10/-20 dB a Treble pracuje na 4 kHz, +15/-20 dB. Následuje funkce FX Mix umožňující nastavit úroveň efektů zapojených do externí efektové smyčky. Posledním otočným potenciometrem je Volume. Touto funkcí, jak asi všichni čekají, volí basista konečnou výstupní úroveň své hry. Pokud dojde k přehřátí koncového zesilovače nebo se objeví jiná závada, rozsvítí se žlutá LEDka signalizující tuto skutečnost. Na předním panelu zbývají dvě 1/8" stereo zdířky. První z nich je Audio In a skrze ní můžeme připojit libovolný audio přehrávač. Druhá zdířka je pak výstup na sluchátka. Prostřednictvím obou funkcí pak může basista nehluchně nacvičovat basové party.

PORTABLE REAR

Zadní panel naší mini hlavy je zleva osazen standardní PSU zdířkou, přepínačem pro volbu napětí (AC) a pod ním spínačem Power, kterým se celý přístroj uvádí do chodu. Následuje otvor s ventilátorem určeným pro chlazení výkonového zesilovače. Právě s ním je spojena ona žlutá LED Fault na předním panelu přístroje. Pokud by hypoteticky došlo k poruše tohoto větráku a k přehřátí zesilovače, rozsvítí se. Vedle větráku je umístěn výstup do beden. Je v dvojitém provedení: jednak jako 1/4" jackový výstup a též jako speaker.

Linkový výstup XLR Line Out je řešen standardně pomocí XLR zdířky. K němu se váží tři přepínače (stejně jako na předním panelu) umístěné pod sebou. Vrchní je post/pre EQ a umožňuje k panu zvukaři posílat signál buď s korekcemi aparátu, nebo bez korekcí. Dalším přepínačem můžeme volit mezi linkovou (0 dB) a mikrofonní hlasitostí (-40 dB). Toto řešení se může hodit dle mého názoru zejména ve studiu, kde signál prochází navíc často i externím mikrofonním preampem. Studiové pulty zejména digitálních studií mají i trochu jiné ovládání, než pulty pro živou produkci. Poslední spodní přepínač řeší problémy vzniklé zemními smyčkami GND/LIFT. Zbývá popsat šestici 1/4" jackových zdířek umístěných okolo XLR Line Out. Do první zdířky nad linkovým výstupem můžeme zapojit footswitch-fit switch. Ovládat lze funkce Mute a Effect Lopp On/Off. (Bohužel jsem tento footswitch neměl k dispozici.) Další dvojice pwr amp in a pre amp out umožňuje využít buď samotného koncového zesilovače s externím předzesilovačem, a nebo PortaFlex preampu s jiným zesilovačem koncovým. Toto je opět výhodné zejména ve studiu, kde se dají vtipně kombinovat různá externí zařízení s naší hlavou (a bednami) za účelem dosažení originálního zvuku. Zbývá zdířka tuner out pro ladičku a efektová smyčka fx loop return/send.

POWERFUL

Co by to bylo za testování basového aparátu bez patřičně nadupaných boxů. Stack Ampeg PortaFlex má v základní výbavě dvě. První z nich je 400wattová (RMS) PF-210HE. Označení 210 znamená, že uvnitř jsou ukryty dva 10" reproduktory Eminence spolu s tlakovou hornou. Tu je možné ještě ovládat na zadní straně boxu. Vedle dvou 1/4" jackových zdířek, určených k propojení obou boxů a hlavy, je umístěn třípolohový crossover. Tento umožňuje hornu buď úplně vypnout, zeslabit celé přenášené výškové pásmo o -6 dB, nebo ho ponechat nedotknut (0 dB). Druhým boxem je PF-115HE o výkonu též 400 wattů RMS. Tento disponuje 15" reproduktorem Eminence opět s přidanou hornou.

i Ampeg Portaflex

Specialitou řady Portaflex nejsou pouze malé rozměry a nízká váha zesilovače. Transportním účelům nahrávají též čtyři kovové klipsny boxů, díky kterým je jejich vrchní deska snadno odnímatelná.



Do útrob boxů potom můžete uložit nejen příslušenství...



...ale rovněž samotný zesilovač, který lze pomocí dodávaných šroubů k vrchní desce boxu napevno přišroubovat. Po skončení produkce potom prostě jen odpojíte kabeláž, zesilovač i s deskou obrátíte dovnitř boxu, zacvaknete klipsny a máte sbaleno.





Díky této horně si mohou milovníci kulatějšího a měkčího zvuku pořídit třeba jen tuto jednu bednu. Nejedná se proto o typický přídatný box pouze zvyšující spodní frekvence. Proto má i tento crossover.

Oba boxy jsou vyrobeny z pevné topolové překližky. Jsou potaženy černou koženou a mají okované rohy. Na přední straně je pevná černošedá textilie chránící reproduktory před poškozením. Uvnitř jsou boxy vyloženy černým tlumícím materiálem. Byl zde též umístěn pytlík s kovovými kolečky, které si basista dle potřeby sám během pár minut přimontuje k boxu (boxům) a celá jeho sestava získá na větší mobilitě.

Boxy mají ještě jednu zvláštnost. Jejich vrchní strana je díky čtýřem kovovým klipsnám okamžitě odnímatelná a dovnitř boxu můžete uskladnit během transportu různé věci, jako jsou kabely, krabičky a další příslušenství (osobně bych se možná trochu bál o reproduktory). Úchyty pro klipsny jsou na vrchní desce vždy z obou stran, a proto je možné pomocí výrobce dodávaných šroubů k této desce připevnit zesilovač napevno. Po skončení koncertu nebo při začátku rvačky v sále odpojte kabely ze zadní strany, desku otočte zesilovačem do bedny a zapnete klipsny. Zvládnout se to dá za pár vteřin. Z hlediska převozní přituplosti to nemá chybu.

Boxy mají rozsah od 50 Hz do 17 kHz (PF-115HE), od 53 Hz-17kHz (PF-210HE), výkon: 400 W-RMS, 800W/Peak, použité. Nejnižší frekvence je 35 Hz (PF-115HE) a 38 Hz (PF-210HE), impedance: 8 ohmů, citlivost

99,5 db SPL 1w/1m (PF-115HE), 99,6 db SPL 1w/1m (PF-210HE), maximální SPL 125,5 (PF-115HE), 125,6 (PF-210HE), váha boxů: 20,3 kg (PF-115HE), 21,6 kg (PF-210HE).

SEXY

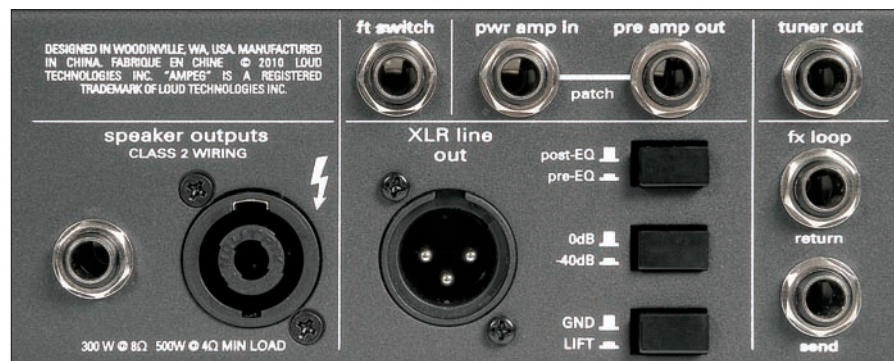
Přiznám se, že mě vždy u firmy Ampeg strašily dvě věci. Tou první byla velikost jejich aparátů. Muzikanti s bedňáky za zády nemuseli tento problém řešit, prostě po koncertu odešli do šatny a aparát sbalili jiní. Ale představa, jak ho v noci sám cpu do auta, mě vždy trochu děsila. Druhým, zcela objektivním problémem byla cena těchto mašin, a ta byla vždy velmi vysoká. Náš stack je však od těchto strašáků osvobozen. Díky přesunutí výroby do Asie klesla cena na zhruba třicet tisíc korun. Za celý stack s výkonem 500 wattů je to neuvěřitelné.

Ona výše zmiňovaná mobilita je zde vyřešena též exkluzivně. Jak už jsem jednou napsal, zesilovač přišroubujete na vrchní desku jednoho z obou boxů, po skončení akce desku otočíte a hlavu máte schovanou v bedně. Řekl bych, že celý klipsnový systém je hodně revoluční. Jen bych se trochu bál, aby se klipsny po čase nějakým způsobem „nevyčochaly“ a nezačaly zlobit. Rovněž skutečnost, že vystupují na povrch stěn boxu mimo jejich profil, mi trochu zahlodala v hlavě. Neutrhnou se při drsném nočním strkání do aut, nepoškrábe se při tom rockovém hrocování jejich jemný povrch a nepoškodí se textilie kryjící reproduktory? Víím, jak vypadá po dvanácti letech můj aparát disponující ocelovou mříží. Kolik ran osudu již dostal. Nicméně, to by se zase majitelé lampových Voxů a jiných aparátů museli zbláznit hrůzou a svou rodnou garáž nikdy neopustit.

Postavit celý stack mi zabralo asi deset minut. Použil jsem výrobce dodané propojovací kabely jack-jack. Trochu jsem nepochopil, proč je u zesilovače

i Ampeg Portaflex

- Bohatá konektivita zesilovače Ampeg PF-500 počítá s profesionálním studiovým i pódiovým nasazením.
- Boxy vedle reproduktorů Eminence disponují i hornami, které lze na zadním panelu ovládat třípolohovým crossoverem (0, -6 dB, off).





výstup i ve formátu speakon, zatímco u boxů jsou pouze jacky? Pro tuto situaci mám ale připravený externí kabel speakon-jack. Po zapnutí se rozsvítil fialový proužek nad ovládacím panelem. Hučení ventilátoru je naprosto minimální, a tudíž nebude rušit ve studiu při nahrávání přes mikrofony.

Při prvním zapojení jsem neměl po ruce jiný nástroj, než jakousi kopii jazzbasse, a proto jsem neočekával žádný zázrak. Avšak opak byl pravdou. První dojem ze zvuku byl naprosto mocný. Obrovský tlak, nabušenost a krásná zřetelnost a barva. Opravdu mě to porazilo. Při otáčení potenciometrem Volume doprava nedocházelo ke zkreslení, ale zvuk ohýbal okenní tabule. Řekl jsem si, že s tímto aparátem se „žádnej muzikant neztratí ani na velkém festivalovém pódiu“.

Vyzkoušel jsem též hru pouze na jednu bednu. Nejprve na PF-210HE. Samozřejmě klesl výkon a akustický tlak. Nicméně na menší koncerty do klubů či na vzdálenější festivaly, kam se jezdí pouze s takzvanou „festivalovkou“ nejlépe v jednom autě, to naprosto bohatě stačí.

Zvuk s PF-115HE je rovněž zcela postačující, i když slapové party trochu postrádají ostrost. Zde přijdou na řadu korekce. Footswitchem bych raději spouštěl Ultra Low a Hi. Klidně bych ozelel vypínání FX smyčky. Přijde mi to u basy trochu zbytečné.

I s lacinou basou se mi podařilo vyloudit řadu velmi pregnantních zvuků rozličných barev. U jazzbasse hrají velkou roli středové frekvence. Basa pak při rychlé prstové hře jakoby „povídá“. K tomu účelu jsem využil právě ony semiparametrické středy. Díky vysoké variabilitě těchto frekvencí se dá se zvukem udělat velmi hodně. Stejně skvěle fungoval aparát i s mou bezpražcovou pětikou. Také zde široká paleta středů tvoří typický měkký kompresní zvuk, který se od bezpražce očekává. Kompresor zvuk dynamicky srovná, ale nejedná se o žádný sustainer, který by tón prodlužoval. Ve dvou třetinách polohy potenciometru přechází komprese do limitace a peaky jsou nekompromisně tlačeny dolů. S aktivní basou G&L 2000 bylo hraní krásnou procházkou růžovou zahradou. Velmi dobře zahráný nástroj s vynikajícími snímači a elektronikou PortaFlex jen zesílil a poslal dopředu s takovým tlakem, až se mi rolovaly nohavice. Při slapu jsem zapnul Ultra Low a pak to byla teprve ta správná basová stěna. U funkce Ultra Hi mi přišlo, že má tendenci trochu šumět, a proto jsem ji nepoužíval. Určitě se ale uplatní u nástrojů s povadlymi hluchými strunami. Ještě trochu je přeci jen přikopne.

Tlak je jedna věc, druhá a mnohem důležitější je však barva. Ta se nejvíce projeví ve studiu. Snímal jsem Stack povětšinou čtyřmi cestami: linka a horna

+ desítka + patnáctka mikrofonom. Mám velké výhrady, pokud se basa bere pouze linkou. Z vlastní praxe vím, že jen takto prostě plný zvuk nevytvoříte. Náběr byl krásně čistý a „nacpaný“. V části songu jsme využili též basový ovedriver Gallien Krueger Diessel Dawg. I zkreslený part přenáší PortaFlex skvěle. Nakonec jsem si ještě zaexperimentoval s „prw amp in“ - tedy s koncovým zesilovačem. Jako předzesilovač jsem použil fotooptický Joemeek TwinQ. Natáčel jsem přes Jazzbass Mexico. Fotokompres, tak typická pro tento preamp, vytváří dojem retro zvuku. Tento lze hodně přislápnout, až dochází k charakteristickému pumpování. Vytvořil jsem masitý starý sound, který jsem hnal přes konec do testovaných beden a zpět snímал do záznamu. S výsledkem jsem byl velmi spokojen.

CODA

Myslím, že hráči na „hlubozník“ z těchto řádků dobře poznali, že se mi Ampeg PortaFlex zalíbil hned na první pohled a já musím říci, že jeho zvuk je opět posunem basového zvuku kamsi dál. O variabilitě a mobilitě sestavy se vůbec nebudu bavit. Přejí krásné prožití prázdnin a hodně podářených hudebních akcí...



Increase your sound 
www.mec-pickups.de

- over 40 years of experience
- high-quality components
- module construction
- different configurations possible, such as stacked or push/pull
- pots available for almost any kind of use
- over 60 different configurations/values available from stock
- individual production possible, price on request

M 85052: Duplo pot (dual axis, 2 resistance levels)

M 87114: multifunctional pot (dual axis, 3 resistance levels)

M 84110: Duplo Pull/Push pot (dual axis, 2 resistance level, ON/ON, DPDT-switch)

Shaft: inside ø 4mm, outside ø 6mm - Bushing: M 10x0,75 mm, 9mm long



MEC Quality Designed in Germany

Distribution: Warwick Music Equipment Trading (Praha CZ) s.r.o. • Spálená 23/93 • 11000 Praha 1 / Czech Republic
Phone 222 - 900 - 210 Fax 222 - 900 - 202 E-Mail: info@warwick.cz
Headquarters: Warwick GmbH & Co. Music Equipment KG • Gewerbepark 46 • 08258 Markneukirchen / Germany • E-Mail: info@warwick.de
Branches: Shanghai / P.R.China • Dübendorf / Switzerland • Warsaw / Poland • Hailsham / Great Britain • New York / USA
Visit us on the World Wide Web: www.mec-pickups.de • www.warwick-distribution.de